

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia

Procedura: Zasady dyplomowania na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS w Lublinie

Cel i przedmiot procedury:

Proces dyplomowania obejmuje zespół działań dydaktycznych i organizacyjnych składających się na uzyskanie przez studenta dyplomu ukończenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu. Celem procedury jest przedstawienie szczegółowych zasad dyplomowania na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS w odniesieniu do wyboru opiekuna i tematu pracy dyplomowej (I), formy i zakresu pracy dyplomowej (II) oraz zasad i formy przeprowadzania egzaminu dyplomowego (III).

Odpowiedzialność:

Dziekan Wydziału Biologii i Biotechnologii
Prodziekan ds. studenckich Wydziału Biologii i Biotechnologii
Kolegium Dziekańskie
Kierownicy Katedr
Opiekunowie prac dyplomowych

Sposób postępowania:

I. Wybór opiekuna pracy dyplomowej i tematu pracy dyplomowej

1. Zasady zapisów na seminaria oraz listy osób uprawnionych do ich prowadzenia ustala Kolegium Dziekańskie.
2. Funkcję opiekuna (promotora) prac dyplomowych mogą sprawować nauczyciele akademicy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Osoby ze stopniem naukowym doktora mogą pełnić funkcję opiekuna prac magisterskich po uzyskaniu akceptacji Kolegium Dziekańskiego Wydziału Biologii i Biotechnologii na postawie wniosku stanowiącego *Załącznik 1* do procedury. Rozpatrzenie złożonych wniosków oraz powierzenie funkcji opiekuna pracy magisterskiej nauczycielowi ze stopniem doktora następuje najpóźniej do końca grudnia w roku akademickim, w którym rozpoczyna się przygotowanie pracy dyplomowej.

3. Lista opiekunów prac dyplomowych jest ustalana na początku semestru zimowego w roku akademickim, w którym rozpoczyna się przygotowywanie pracy dyplomowej.
4. Problematykę pracy dyplomowej ustalają opiekunowie w porozumieniu ze studentami w pierwszym miesiącu zajęć służących przygotowaniu pracy dyplomowej.
5. Wstępna analiza tematyki prac magisterskich ma miejsce na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego nie później niż w listopadzie w roku akademickim, w którym ma nastąpić obrona pracy. Analiza ma na celu ocenę zgodności tematyki prac z kierunkiem i specjalnością, na których studiują studenci.
6. Opiekunowie prac dyplomowych są zobowiązani do przedstawienia ostatecznych tematów prac dyplomowych do zatwierdzenia przez Kolegium Dziekańskie nie później niż do końca kwietnia roku kalendarzowego, w którym ma nastąpić obrona pracy dyplomowej. Za terminowe zgłaszanie tematów prac dyplomowych są odpowiedzialni kierownicy katedr. Zmiana tematu pracy dyplomowej następuje na podstawie wniosku złożonego przez studenta (popartego przez opiekuna) lub opiekuna pracy i wymaga akceptacji Kolegium Dziekańskiego. W przypadku zmian o charakterze redakcyjnym korektę tematu zatwierdza Prodziekan ds. studenckich.
7. O zmianie opiekuna pracy dyplomowej w uzasadnionych przypadkach decyduje Kolegium Dziekańskie. Student może złożyć wniosek do dziekana o zmianę opiekuna pracy dyplomowej, w szczególności w przypadku długotrwałej nieobecności opiekuna pracy, która mogłaby spowodować niezłożenie pracy przez studenta w terminie określonym Regulaminem studiów.
8. W wyjątkowych wypadkach Kolegium Dziekańskie może upoważnić osobę specjalistę spoza uczelni do kierowania pracą dyplomową.

II. Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa przyjmuje nazwę: (i) „praca licencjacka” – na studiach I stopnia; (ii) „praca magisterska” – na studiach II stopnia.
2. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia powinna mieć charakter przeglądowy.
3. Praca dyplomowa na studiach drugiego stopnia powinna mieć charakter badawczy, jedynie w uzasadnionych przypadkach może mieć charakter przeglądowy.
4. Wymagania formalne stawiane pracom dyplomowym wykonywanym na Wydziale Biologii i Biotechnologii zostały zestawione w *Załączniku 2* do niniejszego dokumentu.
5. Praca dyplomowa podlega ocenie przez opiekuna oraz przez jednego recenzenta.
6. Recenzentów prac dyplomowych wyznacza Dziekan. Na recenzenta może zostać powołany nauczyciel akademicki, którego praca badawcza jest bliska tematyce pracy dyplomowej.
7. Recenzentem pracy magisterskiej może być nauczyciel akademicki z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego.

8. Recenzentem pracy licencjackiej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
9. Wzór arkusza oceny pracy dyplomowej został zatwierdzony Uchwałą Rady Wydziału Biologii i Biotechnologii Nr 4/2014 z dnia 19 marca 2014 r.
10. Student zobowiązany jest do wprowadzenia pracy dyplomowej do systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD). Opiekun pracy dokonuje sprawdzenia pracy programem antyplagiatowym za pomocą systemu APD zintegrowanego z Jednolitym Systemem Antyplagiatowym (JSA) oraz zatwierdza wyniki i przekazuje pracę do dalszego procedowania. Tryb wprowadzania recenzji prac dyplomowych do Archiwum Prac Dyplomowych (APD) w systemie USOS regulują odrębne przepisy (Uchwała Rady Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS Nr 1/2019 z dnia 22 maja 2019 r.).
11. Przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego student składa w dziekanacie jeden egzemplarz pracy dyplomowej wydrukowanej z systemu APD przeznaczony do akt osobowych studenta (wydruk dwustronny, format A4, miękka oprawa). Do egzemplarza pracy dyplomowej składanej w dziekanacie należy dołączyć oświadczenie studenta o samodzielnym napisaniu pracy.
12. Student realizujący więcej niż jedną specjalność na danym kierunku studiów przygotowuje jedną pracę dyplomową, związaną tematycznie z problematyką specjalności podstawowej i zdaje jeden egzamin dyplomowy.
13. Praca dyplomowa na studiach prowadzonych w języku angielskim przygotowywana jest w języku wykładowym.

III. Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: a) uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk objętych programem studiów; b) uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. W wypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan Wydziału po zasięgnięciu opinii dodatkowego recenzenta.
2. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie ustalonym przez Dziekana, nie później niż w ciągu czterech tygodni od złożenia pracy dyplomowej.
3. Egzamin dyplomowy (magisterski i licencjacki) jest egzaminem ustnym. Zakres egzaminu dyplomowego obejmuje:
  - a. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności objętych programem studiów.
  - b. Znajomość tematyki związanej z tematem pracy dyplomowej.
  - c. Znajomość problematyki w zakresie wybranej specjalności.Wszystkie pytania zadawane przez opiekuna pracy oraz recenzenta są zamieszczane w protokole egzaminacyjnym wraz z oceną odpowiedzi studenta na każde pytanie.
4. Wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy sprawdzających wiedzę i umiejętności objęte programem studiów w zakresie danej specjalności jest zawarty w *Załączniku nr 3*.

5. Egzamin magisterski odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi: przewodniczący, opiekun pracy i recenzent. Przewodniczącym komisji jest Dziekan lub Prodzikan ds. studenckich.
6. Egzamin licencjacki odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi: przewodniczący (nauczyciel akademicki co najmniej ze stopniem doktora habilitowanego), opiekun pracy i recenzent.
7. Egzamin dyplomowy ma charakter zamknięty. Na wniosek studenta lub opiekuna pracy egzamin dyplomowy może być przeprowadzony w trybie otwartym, według zasad określonych przez regulamin studiów UMCS.
8. Egzamin dyplomowy jest zdany, jeżeli średnia arytmetyczna ocen z odpowiedzi na pytania egzaminacyjne wynosi co najmniej 3,0 i wśród ocen częściowych występuje co najwyżej jedna ocena niedostateczna. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do niego w ustalonym terminie, Dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. Powtórny egzamin powinien odbyć się przed upływem jednego miesiąca od daty pierwszego egzaminu.
9. Na zakończenie egzaminu dyplomowego, w części niejawnej, komisja ustala ocenę końcową do wpisania na dyplomie na podstawie: (a) średniej ocen ze studiów (waga 3/5), (b) średniej ocen pracy dyplomowej wystawionych przez opiekuna i recenzenta pracy (waga 1/5), (c) oceny z egzaminu dyplomowego, stanowiącego średnią arytmetyczną ocen odpowiedzi dyplomanta na poszczególne pytania, zaokrągloną do oceny połówkowej (waga 1/5).
10. Ostateczny wynik studiów wyrównuje się zgodnie z zasadą:
  - do 3,20 – dostateczny (3,0);
  - od 3,21 do 3,70 – dostateczny plus (3,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,26;
  - od 3,71 do 4,20 – dobry (4,0), przy średniej ocen ze studiów od 3,51;
  - od 4,21 do 4,50 – dobry plus (4,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,76;
  - od 4,51 do 5,00 – bardzo dobry (5,0), przy średniej ocen ze studiów od 4,19.
11. W każdym roku akademickim jest prowadzona weryfikacja losowo wybranych prac dyplomowych oraz protokołów egzaminów dyplomowych (licencjackich i magisterskich) pod kątem uzyskiwanych efektów uczenia się. Weryfikacji dokonuje Dziekan oraz Prodzikan ds. studenckich. Wyniki weryfikacji są przedstawiane na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Zalecenia co do sposobu przygotowania prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych są przedstawiane corocznie na Kolegium Dziekańskim.
12. Dziekan lub Prodzikan ds. studenckich, przewodnicząc pracom komisji podczas egzaminu dyplomowego kończącego studia II stopnia, na bieżąco monitorują przebieg egzaminu. Wszelkie uwagi dotyczące sposobu przygotowania pracy dyplomowej, sposobu przygotowania recenzji oraz przebiegu egzaminu i doboru pytań

egzaminacyjnych są przekazywane bezpośrednio po egzaminie podczas omówienia jego przebiegu z komisją egzaminacyjną.

13. W przypadku egzaminów dyplomowych, kończących studia I stopnia obowiązek analizy przebiegu egzaminu spoczywa na przewodniczącym komisji egzaminacyjnej, powoływanym z grupy samodzielnych pracowników naukowych o kwalifikacjach zapewniających weryfikację realizacji założonych efektów uczenia się.

Załącznik 1 – Wniosek o powierzenie funkcji opiekuna pracy magisterskiej nauczycielowi akademickiemu ze stopniem doktora

Załącznik 2 – Wymagania formalne stawiane pracom dyplomowym wykonywanym na Wydziale Biologii i Biotechnologii

Załącznik 3 – Wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy sprawdzających wiedzę i umiejętności objęte programem studiów

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w brzmieniu obowiązującym od 30 sierpnia 2018 r.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861) z późn. zm. (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów; Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie studiów).

UCHWAŁA Nr XXV – 16.9/22 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2022 r. zmieniająca uchwałę Nr XXIV – 26.5/19 Senatu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie regulaminu studiów.

Regulamin studiów na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – Załącznik do Uchwały Nr XXIV-26.5/19 Senatu UMCS z dnia 24 kwietnia 2019 r.

ZARZĄDZENIE Nr 5/2019 Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 7 stycznia 2019 r. w sprawie kontroli prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Zarządzenie Nr 5/2016 Rektora UMCS w Lublinie z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie kontroli prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego.

Uchwała Rady Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS Nr 1/2019 z dnia 22 maja 2019 r.

Uchwała Rady Wydziału Biologii i Biotechnologii Nr 4/2014 z dnia 19 marca 2014 r.

Wniosek nr 01/2022 z dnia 31.05.2022 r. Kolegium Dziekańskiego Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS w sprawie szczegółowych zasad dyplomowania.

Historia zmian:

15.05.2023 (Aktualizacja na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, Uchwała Kolegium Dziekańskiego nr xx/2023)

20.06.2022 (Aktualizacja na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS, Uchwała Kolegium Dziekańskiego nr 06/2022)

17.02.2020 (Uchwała Nr 03/2020 Kolegium Dziekańskiego Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS)

07.05.2014 (Uchwała Nr 10/2014/dydaktyka Rady Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS)